

Katarzyna PRZYBYŁA\*

## ZMIANY POZIOMU ŻYCIA W WAŁBRZYCHU NA TLE WIĘKSZYCH MIAST DOLNEGO ŚLĄSKA

### CHANGES IN THE STANDARD OF LIVING IN WAŁBRZYCH IN COMPARISON TO THE LARGER CITIES IN LOWER SILESIA

**ABSTRACT:** The article involves an analysis of the changes in the standard of living in Wałbrzych in comparison to the larger cities in Lower Silesia: Jelenia Góra, Legnica, Wrocław. This included the establishing of taxonomic growth measures based on a set of features characteristic of the selected cities with regard to the standard of living of their inhabitants (including residential conditions, status of the natural environment, labour market determinants, the safety of the residents). Temporal and spatial data sets have been collected for the purpose of research.

The study is important for the determining of the distance between the studied cities with regard to the selected aspect of social development and also allows to distinguish cities with a similar standard of living. It will allow to determine whether the utilised pro-developmental instruments have made it possible for Wałbrzych to limit this distance.

**KEY WORDS:** the standard of living of a city population, taxonomic method of the development pattern

## Wprowadzenie

Położony na Dolnym Śląsku Wałbrzych obejmuje obszar 8470 ha i liczy ok. 118 tys. mieszkańców. Miasto od kilkuset lat związane było z przemysłem wydobywczym. Zapoczątkowana w 1989 r. transformacja systemowa pociągnęła za sobą likwidację stanowiących podstawę gospodarki kopalń. Również przedsiębiorstwa z innych branż prosperujące w regionie utraciły w tym okresie na znaczeniu czy też uległy likwidacji. Doprowadziło to do gwałtownego wzrostu bezrobocia, a co za tym idzie spadku poziomu życia mieszkańców. Dodatkowo reforma administracyjna z 1999 r. korygując dotychczasową rangę miasta, wywarła istotny wpływ na strukturę i dynamikę zatrudnienia w gospodarce, co znalazło odbicie w poziomie realizowanych przez Wałbrzych funkcji centralnych. Miasto utraciło na znaczeniu, co przejawiało się w m.in. w spadku liczby

---

\* Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Katedra Gospodarki Przestrzennej, ul. Grunwaldzka 53, 50-357 Wrocław, e-mail: katarzyna.przybyla@up.wroc.pl

mieszkańców, liczby pracujących ogółem oraz wskaźników centralności (Przybyła 2015). Warto zauważyć, że do 2002 r. Wałbrzych posiadał status miasta na prawach powiatu, następnie utracił go, by w 2013 r. powrócić go grona dolnośląskich powiatów grodzkich.

Celem artykułu jest analiza zmian poziomu życia w Wałbrzychu na tle dużych miast Dolnego Śląska, będących podobnie jak on powiatami grodzkimi: Jeleniej Góry, Legnicy, Wrocławia.

Objmująca obszar 10922 ha i licząca ok. 82 tys. mieszkańców Jelenia Góra jest miastem polifunkcyjnym z dominującą rolą usług. Miejscowość na tle kraju utrzymuje specjalizację w zakresie przemysłu i budownictwa (Przybyła Z., Przybyła K. 2014). Podobnie jak Wałbrzych (i Legnica) wskutek reformy administracyjnej utraciła status miasta wojewódzkiego.

Licząca ponad 101 tys. mieszkańców Legnica stanowi największe miasto Legnicko-Głogowskiego Okręgu Miedziowego (LGOM). Na jego terenie rozmieszczone są kopalnie i zakłady Kombinatu Górniczo-Hutniczego Miedzi KGHM „Polska Miedź” SA, celujące w wydobywaniu miedzi i srebra. Cechą charakterystyczną dla Legnicy jest jej najwyższy stopień zdywersyfikowania działalności gospodarczej spośród miast LGOM oraz aktywność w kierunku zmniejszenia monokultury gospodarczej przemysłu wydobywczego-hutniczego (Strategia... 2015).

Będący dolnośląskim miastem wojewódzkim Wrocław zamieszkuje 632 tys. mieszkańców, jego powierzchnia to 29282 ha. Wrocław jest miastem polifunkcyjnym z dominującą rolą usług. Przewaga wrocławskiej metropolii nad pozostałymi wiodącymi ośrodkami urbanistycznymi w regionie jest bardzo wyraźna – ukazuje ją chociażby różnica w potencjale demograficznym. W powojennej historii rozwoju regionu Dolnego Śląska suma liczby mieszkańców Jeleniej Góry, Legnicy oraz Wałbrzycha nigdy nie przekroczyła liczby mieszkańców Wrocławia (Kulczyk-Dynowska 2012).

W oparciu o zestaw cech charakteryzujących wybrane miasta w zakresie poziomu życia mieszkańców (m.in.: sytuacja mieszkaniowa, stan środowiska naturalnego, uwarunkowania na rynku pracy, bezpieczeństwo mieszkańców) skonstruowane zostały taksonomiczne mierniki rozwoju. Do badania zgromadzone zostały czasowe (2002 r. i 2013 r.) i przestrzenne szeregi danych.

Przeprowadzone badanie jest istotne dla określenia dystansu dzielącego miasta pod względem wybranego aspektu rozwoju społecznego, umożliwia też wyodrębnienie miejscowości o zbliżonym poziomie życia ich mieszkańców. Dodać należy, że jest kontynuacją wcześniejszych rozważań (por. Przybyła 2005, 2011, 2014). Badanie pozwoli stwierdzić, czy zastosowane instrumenty prorozwojowe, np. SSE umożliwiły Wałbrzychowi ograniczenie tegoż dystansu.

## Konstrukcja miary rozwoju badanych miast

Poziom warunków życia ludności w miastach zostanie zbadany przy użyciu taksonomicznej metody wzorca rozwoju. Wykorzystując miary syntetyczne, można doko-

nać kwantyfikacji, za pomocą jednego wskaźnika, stanu rozwoju badanego zjawiska, którego opisanie wymaga zazwyczaj użycia wielu cech diagnostycznych. W efekcie możliwe staje się prowadzenie analiz porównawczych oraz porządkowanie obiektów pod względem stopnia ich rozwoju (Stanisławski 2010).

Miara jest tak skonstruowana, aby spełniała następujące właściwości:

– im wyższy (lepszy) poziom badanego zjawiska złożonego, tym wyższa wartość miary rozwoju,

– wartości miary rozwoju są zawarte w przedziale  $[0,1]$ , przy czym miara rozwoju obliczona dla wzorca rozwoju (najlepsze wartości każdej zmiennej objaśniającej) równa się 1, zaś dla antywzorca (najgorsze wartości cech wybranych dla charakterystyki poszczególnych miast) 0 (Kowalewski 1998).

Na potrzeby badania zgromadzono materiał statystyczny – szeregi dla 39 cech diagnostycznych, charakteryzujących warunki życia (możliwości), jakie badane miasta zapewniały swoim mieszkańcom w latach 2002–2013. Choć nie są to wszystkie cechy, jakie można brać pod uwagę w trakcie takiego badania, dają one pewien obraz poziomu życia mieszkańców badanych jednostek. Dodatkowo, dobór cech uzależniony był od stanu zasilenia Banku Danych Lokalnych GUS. Tabela 1 zawiera zestawienie cech i ich mierników. Na tym etapie obliczono również średnią arytmetyczną  $\bar{X}_j$ , odchylenie standardowe  $S_j$  i współczynnik zmienności  $V_j$  dla każdej badanej cechy.

Tabela 1

## Wstępny zestaw cech diagnostycznych

Lp.	Cecha	Miernik
1.	Dochody miasta	dochody budżetów w przeliczeniu na 1 mieszkańca [zł]
2.	Wydatki miasta	wydatki budżetów w przeliczeniu na 1 mieszkańca [zł]
3.	Aktywność społeczno-gospodarcza	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności
4.	Aktywność społeczno-gospodarcza	produkt Krajowy Brutto na 1 mieszkańca (NTS 3)
5.	Zasoby mieszkaniowe	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m <sup>2</sup> ]
6.	Wyposażenie mieszkań	mieszkania wyposażone w łazienkę – w % ogółu mieszkań
7.	Wyposażenie mieszkań	mieszkania wyposażone w centralne ogrzewanie – w % ogółu mieszkań
8.	Gospodarka komunalna	korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności
9.	Gospodarka komunalna	korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności
10.	Gospodarka komunalna	korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności
11.	Rynek pracy	zatrudnieni w warunkach zagrożenia (zagrożenia związane z: czynnikami mechanicznymi, uciążliwością pracy, środowiskiem pracy) na 100 pracujących ogółem
12.	Rynek pracy	przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto [zł]
13.	Rynek pracy	stopa bezrobocia rejestrowanego [%]

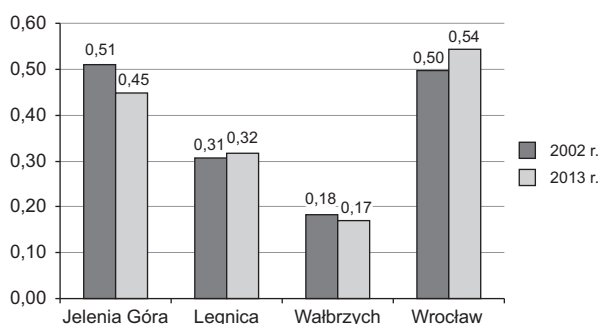
Tabela 1 cd.

Lp.	Cecha	Miernik
14.	Bezpieczeństwo publiczne	wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw – ogółem (NTS 3)
15.	Ochrona środowiska	emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych w ciągu roku [t/1 km <sup>2</sup> ]
16.	Ochrona środowiska	emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w ciągu roku [t/1 km <sup>2</sup> ]
17.	Ochrona środowiska	ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku [dam <sup>3</sup> /1 km <sup>2</sup> ]
18.	Ochrona środowiska	ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności
19.	Środowisko przyrodnicze	udział terenów parków, zieleni, terenów zieleni osiedlowej i lasów gminnych w powierzchni ogółem [%]
20.	Kultura	liczba osób zwiedzających muzea i oddziały muzealne na 10 tys. mieszkańców
21.	Kultura	księgozbiór bibliotek na 1000 ludności
22.	Kultura	liczba ludności na 1 miejsce w kinach stałych
23.	Kultura	członkowie kół (klubów) na 100 mieszkańców
24.	Kultura	uczestnicy imprez organizowanych przez domy kultury, ośrodki kultury, kluby, świetlice na 100 mieszkańców
25.	Opieka zdrowotna	liczba ludności na 1 przychodnię
26.	Opieka zdrowotna	liczba ludności na 1 łóżko w szpitalach ogólnych (NTS 3)
27.	Opieka zdrowotna	liczba mieszkańców na 1 aptekę ogólnodostępną
28.	Żłobki	miejsca w żłobkach (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi) przypadające na 100 dzieci w wieku 0–2 lat
29.	Pomoc społeczna	miejsca w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej przypadające na 1000 mieszkańców
30.	Przedszkola	odsetek dzieci w wieku 3–6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym [%]
31.	Szkolnictwo	liczba uczniów przypadających na 1 oddział w gimnazjum
32.	Szkolnictwo	liczba uczniów przypadających na 1 oddział w szkole podstawowej
33.	Szkolnictwo	uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów
34.	Szkolnictwo wyższe	absolwenci szkół wyższych na 10 tys. ludności (NTS 3)
35.	Ruch ludności	przyrost naturalny na 1000 ludności
36.	Ruch ludności	saldo migracji na pobyt stały na 1000 osób
37.	Ruch ludności	zgony osób w wieku do 65 lat na 1000 ludności w tej grupie wiekowej
38.	Transport	drogi gminne i powiatowe o twardej ulepszonej nawierzchni na 10 km <sup>2</sup>
39.	Transport	wypadki drogowe ogółem na 10 000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne.

Ze względu na zbyt niską wartość współczynnika zmienności w obydwóch okresach ( $V_j < 0,1$ ) z dalszego postępowania wyeliminowano zmienne *quasi*-stałe, tj. cechy nr: 6, 8, 9, 10, 18, 31, 32 (oznaczone w tabeli 1 kolorem szarym). Dla pozostałych zmiennych zbudowano macierze korelacji  $r$  zawierające współczynniki korelacji Pearsona pomiędzy poszczególnymi zmiennymi. Metodą ekspercką, ze względu na dużą funkcyjną zależność liniową zmiennych nr 2 i 4 (tj. wydatki budżetów w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz PKB na 1 mieszkańca) z innymi zmiennymi, zdecydowano się wyeliminować je z dalszego badania. W efekcie otrzymano zbiór 30 cech uczestniczących w dalszym badaniu (tabela 2).

W wyniku przeprowadzonego postępowania badawczego, którego metodologię szczegółowo scharakteryzowano we wcześniejszych pracach (Przybyła 2011, 2014), otrzymano następujące wartości mierników rozwoju dla badanych miast w 2002 r.: Jelenia Góra – 0,51, Legnica – 0,31, Wałbrzych – 0,18, Wrocław – 0,50, oraz w 2013 r.: Jelenia Góra – 0,45, Legnica – 0,32, Wałbrzych – 0,17, Wrocław – 0,54 (rysunek 1). W dwóch z czterech miast, tj. w Legnicy i Wrocławiu, wartość miary charakteryzującej poziom życia mieszkańców wzrosła – o odpowiednio 3,0% i 8,9% w stosunku do 2002 r., natomiast w Jeleniej Górze i Wałbrzychu spadła i stanowiła odpowiednio 87,9% i 92,7% wielkości właściwej dla 2002 r.



Rys. 1. Wartości mierników rozwoju dla badanych miast

Źródło: Opracowanie własne.

## Podsumowanie

Stwierdzić można, że w 2013 r. Wałbrzych oferował swoim mieszkańcom najniższy na tle innych dolnośląskich powiatów grodzkich poziom warunków życia (badany wymienionymi w tabeli 1 cechami). Jest to kontynuacja tendencji, którą można obserwować przynajmniej od 2002 r. Co gorsza, w badanych latach wartość ta pomimo bardzo niskiego pułapu w okresie wyjściowym uległa dalszemu pogorszeniu. Zwiększył się również dystans pomiędzy dominującym w zestawieniu Wrocławiem a Wałbrzychem – w 2002 r. wielkość miary syntetycznej dla Wałbrzycha stanowiła 36,9% wielkości właściwej dla Wrocławia, natomiast w 2013 r. już tylko 31,4%.

Tabela 2

## Zestaw wartości cech diagnostycznych uczestniczących w badaniu

Lp.	2002						2013					
	Jelenia Góra	Legnica	Wałbrzych	Wrocław	$\bar{X}_j$	$S_j$	Jelenia Góra	Legnica	Wałbrzych	Wrocław	$\bar{X}_j$	$S_j$
1.	2186,0	2230,5	2179,7	2285,4	2220,4	48,9	4497,7	4004,8	4034,8	5719,7	4564,2	802,6
3.	105	93	74	107	94,8	15,2	102	90	70	112	93,5	18,1
5.	22,9	22,5	20,4	22,3	22,0	1,1	27,4	25,6	23,1	32,5	27,2	4,0
7.	80	80	70	80	77,5	5,0	80	80	70	90	80,0	8,2
11.	2,2	5,1	8,3	6,6	5,6	2,6	1,5	4,2	8,0	2,9	4,1	2,8
12.	2106,23	1916,23	2117,52	2298,65	2109,7	156,2	3367,22	3188,81	3735,14	4129,56	3605,2	417,1
13.	17,5	13,8	29,1	12,3	18,2	7,6	9,3	10,3	16,8	5,5	10,5	4,7
14.	62,8	61,4	66,1	47,0	59,3	8,4	71,8	76,0	79,4	51,6	69,7	12,5
15.	1015	4191	1270	5099	2893,7	2058,3	893	8202	3312	4291	4174,5	3041,5
16.	4,3	2,0	7,3	5,7	4,8	2,2	0,6	1,0	2,8	1,0	1,4	1,0
17.	31,6	116,3	69,9	122,8	85,2	42,8	72,0	104,1	48,6	116,5	85,3	30,8
19.	5,7	3,4	7,8	7,6	6,1	2,0	5,5	3,5	8,1	7,8	6,2	2,2
20.	6809,9	2525,8	2346,3	8038,6	4930,2	2924,2	9707,1	4088,1	425,3	23493,6	9428,5	10123,9
21.	3136,8	3471,0	3183,7	2431,6	3055,8	441,6	2876,0	3207,0	2665,0	1734,0	2620,5	631,7
22.	71,21	147,44	144,94	87,59	112,8	39,2	87,68	76,11	64,02	48,27	69,0	16,9
23.	8,46	0,24	0,17	0,45	2,3	4,1	1,13	0,67	0,34	0,72	0,7	0,3
24.	144,5	87,7	21,8	28,8	70,7	57,4	101,8	26,8	34,1	50,9	53,4	33,8
25.	5924	8223	7631	4770	6636,9	1580,8	1907	2488	3187	1477	2264,6	741,6
26.	166	274	252	119	202,7	72,6	160	280	248	116	201,0	76,1
27.	3703	2672	3089	2791	3063,8	460,8	2342	2040	2359	2350	2272,8	155,3

Tabela 2 cd.

Lp.	2002						2013					
	Jelenia Góra	Legnica	Wałbrzych	Wrocław	$\bar{X}_j$	$S_j$	Jelenia Góra	Legnica	Wałbrzych	Wrocław	$\bar{X}_j$	$S_j$
28.	7,5	0,0	3,2	7,2	4,5	3,6	8,9	14,9	9,7	17,9	12,9	4,3
29.	2,2	1,4	0,7	1,5	1,5	0,6	2,7	2,1	2,7	2,5	2,5	0,3
30.	73,1	56,1	55,1	71,6	64,0	9,7	92,6	84,5	71,4	85,5	83,5	8,8
33.	57,3	69,6	58,5	37,0	55,6	13,6	11,8	16,4	10,1	11,5	12,4	2,7
34.	26,5	44,4	30,2	426,9	132,0	196,8	19,8	57,2	28,7	540,9	161,6	253,4
35.	-3,1	-0,8	-3,9	-2,4	-2,6	1,3	-4,5	-2,3	-6,1	-0,7	-3,4	2,4
36.	-3,6	-2,3	-3,7	0,3	-2,3	1,9	-4,3	-2,9	-4,0	2,2	-2,3	3,0
37.	3,6	3,6	4,4	3,0	3,7	0,6	4,3	3,9	5,2	3,3	4,2	0,8
38.	15,3	25,6	18,7	26,9	21,6	5,5	18,2	35,2	19,0	27,2	24,9	8,0
39.	8,44	17,68	7,01	10,45	10,9	4,7	4,27	7,35	10,01	10,44	8,0	2,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Również szersze spojrzenie na sytuację społeczno – gospodarczą Wałbrzycha nie napawa optymizmem. Jak już wspomniano, miasto należy do grona miejscowości, które ucierpiały wskutek transformacji systemowej. Negatywne skutki tego wydarzenia starano się zniwelować poprzez utworzenie w 1997 r. Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Dynamiczne działanie i rozwój strefy<sup>1</sup> złagodziły negatywne konsekwencje zachodzących przekształceń gospodarczych (w wałbrzyskiej podstrefie WSSE pracę w zakładach strefowych znalazło blisko 7 tys. mieszkańców regionu<sup>2</sup>), lecz nie zdołały ich wyeliminować. Przejawem tego jest m.in. wysoka stopa bezrobocia czy niski udział dochodów budżetu miasta w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Również przeprowadzone badania aktywności inwestycyjnej w zakresie finansów publicznych w 189 gminach w regionie dolnośląskim, obejmujące okres szczególnego nasilenia inwestycji spowodowanego napływem środków unijnych (2004–2012), nie pozostawiają wątpliwości co do kondycji Wałbrzycha. W pracy wykorzystano metodę wskaźnika syntetycznego, bazującego na trzech składowych cechach: nakładach inwestycyjnych na 1 mieszkańca, relacji wydatków inwestycyjnych do wydatków ogółem oraz relacji wydatków inwestycyjnych do dochodów własnych. Outsiderami tego zestawienia zostały: Piechowice, Walim i właśnie Wałbrzych (Kachniarz 2014).

Prowadzone badania wpisują się w kontekst szerszego podejścia w ocenie rozwoju na poziomie lokalnym. Zintegrowane podejście pozwala uwzględnić zarówno czynniki społeczne jak i gospodarcze czy środowiskowe polityk przestrzennych w celu określenia zasadności i racjonalności prowadzonej polityki (Kazak, Szewrański, Decewicz 2014). Badania przedstawione w niniejszej pracy są komplementarne i uzupełniają dorobek w zakresie pomiaru rozwoju lokalnego jednostek terytorialnych.

## Bibliografia

- <http://um.walbrzych.pl/pl/page/gospodarka>, (dostęp 14 kwietnia 2015).
- Kachniarz M., 2014, *Prymusi i maruderzy – aktywność inwestycyjna gmin dolnośląskich*, UE we Wrocławiu, Wrocław. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 367.
- Kazak J., Szewrański S., Decewicz P., 2014, *Holistic assessment of spatial policies for sustainable management: Case study of Wrocław Larger Urban Zone (Poland)*, [w:] *Geodesign by integrating design and geospatial sciences*, red. D.J. Lee, E. Dias, H.J. Scholten, Springer, Chem. GeoJournals Library 111.
- Kowalewski G., 1998, *Metody analizy rozkładu wielu zmiennych*, [w:] *Ekonometria. Metody i analiza problemów ekonomicznych*, red. K. Jajuga, AE we Wrocławiu, Wrocław.
- Kulczyk-Dynowska A., 2012, *Migracje a metropolia – przykład województwa dolnośląskiego*, [w:] *Ekonomia i prawo. Procesy integracyjne i dezintegracyjne we współczesnej gospodarce*, nr 4/XI, red. B. Polszakiewicz, J. Boehlke, UMK, Toruń.
- Przybyła K., 2011, *Jakość życia w wybranych miastach Dolnego Śląska*, UE we Wrocławiu, Wrocław. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 179.

<sup>1</sup> W najnowszym rankingu fDi Magazine, grupa Financial Times, GlobalFreezones of the Year 2014, wyróżniono cztery polskie specjalne strefy ekonomiczne, w tym WSSE. W poprzednim rankingu, WSSE „Invest-Park” została sklasyfikowana na 4. miejscu w Europie i 22. na świecie.

<sup>2</sup> <http://um.walbrzych.pl/pl/page/gospodarka>, (dostęp 14 kwietnia 2015).



- Przybyła K., 2005, *Poziom warunków życia w dużych miastach dolnośląskich*, [w:] *Gospodarka przestrzenna VIII*, red. J. Potocki, KGP AE we Wrocławiu, Jelenia Góra.
- Przybyła K., 2014, *Poziom życia w wybranych miastach dolnośląskich*, „Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego” nr 37, t. 2.
- Przybyła K., 2015, *The impact of the Polish administrative reform on the central functions of Lower Lilesian cities*, [w:] *Hradec Economic Days 2015. Economic Development and Management of Regions, part V*, red. P. Jedlička, University of Hradec Kralove, Hradec Kralove.
- Przybyła Z., Przybyła K., 2014, *Transformation of the economic base of a town – the case study of Jelenia Góra*, [w:] *Hradec Economic Days 2014, Economic Development and Management of Regions, part IV*, red. P. Jedlička, University of Hradec Kralove, Hradec Kralove.
- Stanisławski M., 2010, *Ocena efektywności restrukturyzacji wybranego sektora gospodarki w Polsce z wykorzystaniem taksonomicznego miernika rozwoju społeczno – gospodarczego*, „Bank i Kredyt” nr 41(6).
- Strategia Rozwoju Miasta Legnicy 2015–2020 PLUS, <http://um.bip.legnica.eu/uml/rozwoj-miasta/programy-strategie-pla/13847,Strategia-Rozwoju-Miasta-Legnicy-2015-2020-PLUS.html?search=4815482> (dostęp 14 kwietnia 2015).

### ZMIANY POZIOMU ŻYCIA W WAŁBRZYCHU NA TLE WIĘKSZYCH MIAST DOLNEGO ŚLĄSKA

ABSTRAKT: W artykule dokonana została analiza zmian poziomu życia w Wałbrzychu na tle dużych miastach Dolnego Śląska: Jeleniej Góry, Legnicy, Wrocławia. W oparciu o zestaw cech charakteryzujących wybrane miasta w zakresie poziomu życia mieszkańców (m.in.: sytuacja mieszkaniowa, stan środowiska naturalnego, uwarunkowania na rynku pracy, bezpieczeństwo mieszkańców) skonstruowane zostały syntetyczne mierniki rozwoju. Do badania zgromadzone zostały czasowe i przestrzenne szeregi danych. Badanie jest istotne dla określenia dystansu dzielącego badane miasta pod względem wybranego aspektu rozwoju społecznego, umożliwia też wyodrębnienie miast o zbliżonym poziomie życia ich mieszkańców. Badanie pozwoli stwierdzić, czy zastosowane instrumenty prorozwojowe umożliwiły Wałbrzychowi ograniczenie tegoż dystansu.

SŁOWA KLUCZOWE: poziom życia ludności miast, taksonomiczna metoda wzorca rozwoju